

Pakistan: Pashto som dagligspråk

- Hva er det foretrukne dagligspråket til pashtunere som er født/oppvokst i Khyber Pakhtunkhwa i Pakistan med foreldre som er vokst opp og/eller har sin primære tilknytning til Pakistan?
- Hva med pashtunere i deler av Pakistan hvor gruppen utgjør en minoritet, som i Punjab? Vil de også benytte pashto i det daglige, eller kan det tenkes at de heller foretrekker og bruker andre «pakistanske språk», som punjabi eller urdu?

Begrenset kildetilfang

Landinfos erfaring tilsier at det er et relativt begrenset kildetilfang med relevans for problemstillingene som reises i denne responsen. Responsen er derfor i stor utstrekning basert på erfaringer og kunnskap Landinfos egne ansatte har fra arbeid med og i Pakistan gjennom de siste 25 årene.

Pashto

Språkgruppe med stor utbredelse, men begrenset anerkjennelse

Pashto tilhører den indo-europeiske språkgruppen, og en betydelig, i all hovedsak pashtunsk, befolkning, har språket som morsmål. Antagelig har nærmere 50 millioner pashto som sitt morsmål/dagligspråk (WorldData.info u.å.). Majoriteten av den pashtotalende gruppen er hjemmehørende i Pakistan og Afghanistan. Pashto er offisielt språk i Afghanistan, mens Pakistan er hjemland for den største befolkningen med pashto som morsmål. Det er pashtotalende i andre land i nærområdene, som Iran og Tadsjikistan.

Rundt 15 % av Pakistans befolkning har pashto som morsmål (Pakistan Bureau of Statistics 2017).¹ I Pakistan er den største pashtotalende befolkningsgruppen

¹ Landinfo tar utgangspunkt i folketellingen i 2017, og gitt en vekstrate på ca. to prosent, er Pakistans befolkning ca. 230 millioner.

hjemmehørende i Khyber Pakhtunkhwa, hvor antagelig langt over 80 % av befolkningen har språket som morsmål,² og i de nordlige pashtundominerte områdene i Balochistan (Pakistan Bureau of Statistics 2017).

I løpet av de siste femti årene har, blant annet på grunn av sikkerhetsrelaterte forhold i Khyber Pakhtunkhwa og i Afghanistan, den pashtunske befolkningen i Sindh (Karachi) økt markant (Burki 2018; The Print 2021; Ur Rehman 2016). Karachi er i dag antagelig den byen i verden som har den største pashtotalende befolkning (Lieven 2021; Saifuddin & Hussain 2018). Det er pashtotalende grupper i nær alle de store byene i Pakistan og det bor også et betydelig antall pashtunere i Punjab, inkludert Islamabad.

Pashto har ikke – som urdu og engelsk – noen status på nasjonalt nivå, men har status som regionalt språk (*provincial language*) i Sindh, Punjab, Balochistan og KP (Jordan 2016; Pakinformation.com u.å.). Samtidig er urdu – så langt Landinfo vet – undervisningsspråk i det offentlige grunnskolesystemet i alle provinser, men i enkelte områder, bl.a. i Khyber Pakhtunkhwa og i Balochistan, er pashto undervisningsspråk på grunnskolenivå.

Pashto which is the native language of 15.42 per cent of the total population has no official recognition beyond primary school [...] have so far not motivated the government to introduce Pashto-medium schools at a larger scale in Pashtun populated areas (Khan 2016).

Språkets manglende anerkjennelse og status må ses i sammenheng med de betydelige politiske implikasjonene som er knyttet til etnisitet og religion i Pakistan.

En sterk identitetsmarkør

I den pashtunske befolkningen (uavhengig av hvor de bor)³ er enhet, lojalitet, selvstendighet, markering av samhörighet og tilhørighet svært sentrale verdier. Slik Landinfo ser det, er språk, den tradisjonelle lovgivningen (pashtunwali) og i noen grad islam, de tre viktigste etniske identitetsmarkørene (Gibbon 2021; Rahman 1995; Rzehak 2011).

As is well known, the Pashtun people place a great deal of pride upon their language as an identifier of their distinct ethnic and historical identity. While it is clear that not all those who self-identify as ethnically Pashtun themselves use Pashto as their primary language, language does seem to be

² Landinfo baserer denne antagelsen på tall fra Pakistan Bureau of Statistics (PBS) fra 2017 (se kildeliste). I oversikten fra PBS er Federally Administered Tribal Areas (FATA), hvor 99% av befolkningen er registrert som pashtotalene, skilt ut. FATA er i dag innlemmet i Khyber Pakhtunkhwa.

³ Det vil si uavhengig av om de er hjemmehørende i Afghanistan eller Pakistan. Den påfølgende kildereferansen (Hakala) har – slik Landinfo ser det – også gyldighet for pashtunere i Pakistan.

one of the primary markers of ethnic identity in contemporary Afghanistan (Hakala 2012, s. 55).

Pashto – et foretrukket språk i dagliglivet?

Landinfo mener at det har formodningen mot seg at pashto ikke er det *foretrukne språket i dagliglivet* for nær alle pashtunere, uavhengig av hvor de bor i Pakistan. Vurderingen er selvsagt avhengig av hvordan en forstår hva som er et «foretrukket språk i dagliglivet».

Slik Landinfo kjenner Pakistan, må pashtunere i likhet med andre etniske grupper i Pakistan⁴, forholde seg til andre språk (punjabi, urdu, engelsk, etc.) i tilknytning til arbeid, utdanning og sosialt liv for øvrig. For svært mange (fordi de behersker flere språk) betyr det at de daglig må benytte et av de andre store språkene i Pakistan for å fungere i den kontekst de befinner seg i. Landinfo forstår *foretrukket språk i dagliglivet* som det språket som anvendes i alle sammenhenger hvor det er mulig å benytte morsmålet. Det er Landinfos oppfatning at daglig bruk av ett eller flere andre språk ikke står i motstrid til at de som lever i en slik sammenheng (uavhengig av språkgruppe), normalt sett vil ha sitt morsmål som foretrukket språk i dagliglivet.

I Pakistan har etnisitet og språk stor betydning i mange sammenhenger (fra nasjonalt politisk nivå til det enkelte nabolag). Landinfo mener at det for en gruppe med en så vidt markant kollektiv verdiforankring (spesielt hva gjelder markering av selvstendighet og lojalitet) er grunnlag for å anta – gitt de praktiske begrensninger⁵ som foreligger for morsmålspraktisering i Pakistan – at nær alle pashtunere vil ha pashto som sitt foretrukne språk i dagliglivet. Uavhengig av hvor i Pakistan, må man anta at det innenfor pashtunske miljøer eksisterer relativt klare forventninger om bruk av pashto i enhver sammenheng hvor det er mulig.

⁴ I enkelte områder Balochistan og i Khyber Pakhtunkhwa hvor en betydelig majoritet er pashtotalene, vil det antagelig være mulig for de fleste - i nær alle sammenhenger - å benytte sitt morsmål (urdu er selvsagt nasjonalt og engelsk offisielt språk i disse områdene).

⁵ I tilknytning til utdanning, kontakt med myndigheter, etc.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Burki, Shahid Javed (2018, 24. september). Migration and political development. *The Express Tribune*. Tilgjengelig fra <https://tribune.com.pk/story/1809987/migration-political-development> [lastet ned 4. mai 2022].

Gibbon, Kate Fitz (2021, 28. august). *Pashtunwali: Pashtun Traditional Tribal Law in Afghanistan*. Cultural Property News. Tilgjengelig fra <https://culturalpropertynews.org/pashtunwali-pashtun-traditional-tribal-law-in-afghanistan/> [lastet ned 26. april 2022].

Hakala, Walter (2012). Locating Pashto in Afghanistan; A Survey of secondary Sources. I: Schiffman, Harold F. (Red.), *Language Policy and Language Conflict in Afghanistan and Its Neighbors; The Changing Politics of Language Choice* (s. 53-88). Boston: Brill.

Jordan, Sarah-Claire (2016). *Three Things To Know About Pashto*. Alexandria: Alphaomega Translations. Tilgjengelig fra <https://alphaomegatranslations.com/foreign-language/three-things-to-know-about-pashto/> [lastet ned 28. april 2022].

Khan, Taimur Salam (2016). *Pakistanizing Pashtun: The Linguistic and Cultural Disruption and Re-invention of Pashtun* (Doktoravhandling). Washington D.C.: American University. Tilgjengelig fra <https://www.academia.edu/42225525> [lastet ned 31. mars 2022].

Lieven, Anatol (2021). An Afghan Tragedy: The Pashtuns, the Taliban and the State. *Survival*, 63(3), 7-36. Tilgjengelig fra <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00396338.2021.1930403> [lastet ned 7. mai 2022].

Pakinformation.com (u.å.). Languages of Pakistan. *Pakinformation.com*. Tilgjengelig fra <http://www.pakinformation.com/language.html> [lastet ned 9. mai 2022].

Pakistan Bureau of Statistics (2017). *Population by Mother Tongue*. Islamabad: Pakistan Bureau of Statistics. Tilgjengelig fra

<https://www.pbs.gov.pk/sites/default/files//tables/POPULATION%20BY%20MOTHER%20TONGUE.pdf> [lastet ned 1. april 2022].

Rahman, Tariq (1995). The Pashto language and identity-formation in Pakistan. *Contemporary South Asia*, 4(2), 151-170. Tilgjengelig fra https://www.academia.edu/3260412/The_Pashto_language_and_identity_formation_in_Pakista [lastet ned 7. mai 2020].

Rzehak, Lutz (2011, mars 2011). *Doing Pashto*. Kabul: The Afghanistan Analyst Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/wp-content/uploads/downloads/2012/10/20110321LR-Pashtunwali-FINAL.pdf> [lastet ned 26. april 2022].

Saifuddin, Effendi. Maria & Hussain, Nazir (2018). Ethnic Conflict in Karachi: Diagnosing and Conflict Resolution. *Journal of Political Studies*, 25(2), 311-328. Tilgjengelig fra https://www.researchgate.net/publication/340163420_Ethnic_Conflict_in_Karachi_Diagnosing_and_Conflict_Resolution [lastet ned 4. mai 2022].

The Print (2021, 21. august). Slum township outside Karachi sees influx of people fleeing from Taliban rule in Afghanistan. *The Print*. Tilgjengelig fra https://theprint.in/world/slum-township-outside-karachi-sees-influx-of-people-fleeing-from-taliban-rule-in-afghanistan/719783/#google_vignette [lastet ned 26. april 2022].

Ur Rehman, Zia (2016, 11. april). What is driving Karachi's Seraiki migration wave? *The News*. Tilgjengelig fra <https://www.thenews.com.pk/print/111716-What-is-driving-Karachis-Seraiki-migration-wave> [lastet ned 3. mai 2022].

WorldData.info (u.å.). Pashto speaking countries. *WorldData.info*. Tilgjengelig fra <https://www.worlddata.info/languages/pashto.php> [lastet ned 9. mai 2022].

© Landinfo 2022

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.